

Hölgyeim és Uraim!

Nagy megtiszteltetés és öröm számomra, hogy én méltathatom Hampel Katalin ruhatervezőt, a régi magyar viseleti hagyományok mesterét.

Hampel Katalin 35 éves alkotói tevékenységének vezérfonala a hagyománytisztelet és az értékmentés. Hítvallása, hogy az ötszáz évre visszanyúló viseleti kultúránkat meg kell őrizni az utókornak. Nekünk magyaroknak van Európában a leggazdagabb viseleti kultúránk, mert nemcsak népviseletünk van, hanem nemzeti viseletünk is. Amikor 1986-ban Katalin megnyitotta pici kis üzletét, sokan azt mondták, hogy ez az ötlet halálra van ítélve. De ő hitt az értékmentésben, az értékteremtésben, a hazaszeretet alkotó módjában, ahogy ezt felmenőitől tanulta, hisz kreatív nemzet a magyar.

A Hampel család nevezetes ősökkel büszkélkedhet, közülük számosan hozzájárultak a magyar nemzet gyarapodásához. Tették ezt annak ellenére, hogy német vér is csörgedezik a család ereiben. Anyai felmenői Tirolból települtek Erdélybe az 1700-as években. Katalin szépapja Maderspach Károly volt, aki Ruszkabányán vasgyárat alapított. Feleségével Buchwald Franciskával a világosi fegyverletétel után menedéket adtak a visszavonuló Bem tábornoknak és katonáinak. Haynau megtorlásul az Asszonyt félmeztelenre vetkőztetve nyilvánosan megbotoztatta. Ez akkoriban olyan szégyen volt, hogy Maderspach Károly ezt nem tudta feldolgozni és öngyilkos lett. Deák Ferenc, Széchenyi István és Wesselényi Miklós segítette a sokgyermekes anyát.

Hampel Katalin felmenője Wein János bányamérnök, aki a budapesti vízvezeték-hálózatot tervezte meg és építtette ki. Hampel József régész pedig a Magyar Tudományos Akadémia tagjaként nagy érdemeket szerzett a Nemzeti Múzeum megalapításában.

Katalin édesanyjának kis varró műhelye volt, ebből tartotta el a családot, így a kis Kati és a testvére a cérnák közt nőtt fel, így természetes volt, hogy ő is megtanult varrni. A középiskola után elvégezte az Idegenforgalmi Főiskolát. A kommunista időkben nem volt értéke a népi, kézimunkával készült ruháknak. Katalin lejárt a híres pécsi piacra, megvette, szétbontotta és felhasználta az eredeti viseleteket. Hogy hogyan kezdett a nemzeti viselettel is foglalkozni, azt az ő szavaival mondanám el:

„Rendszerváltáskor betért az üzletbe egy aranyos birgelri csizmás erdélyi parasztbácsi és azt kérdezte: - mondja lelköm, nem venné meg ezt az öt pár paszományt? Dehogynem - mondtam rögtön. Mindent megvettünk, ami szép, kézműves dolog volt. Elkezdtük kutatni múzeumokban, könyvekben a régi magyar a motívumkincseket. Ekkor fogalmazódott meg bennünk, hogy itt van ez a csodálatos viseleti kultúránk, amit a kommunizmus alatt elfeledtettek velünk és mennyire fontos lenne ezzel foglalkozni. Megvarrtuk az első atilla kabátot, kitettük a kirakatba és még aznap elkelt.”

1848 és 1867 között a magyar érzelmű emberek zsinóros ruhában jártak: Tüdős Klára, az Operaház híres jelmeztervezője meghirdette a „Védd a magyart, vedd a magyart!” mozgalmat. Így tiltakoztak akkor az elnyomás ellen. Trianon után is mindenki magyar ruhát öltött. A kommunista időkben tilos volt a nemzeti viselet.

Amikor a '90-es években nagykövet feleségként több évet tölthettem Madridban majd Bernben, napi szinten kellett alkalomhoz illő ruhában megjelennem egy-egy rendezvényen. Felfigyeltem arra, hogy vannak, akik nemzetük viseletében érkeznek, és ezt milyen természetesen teszik.

Először a 2002. október 6-i megemlékezésre mentem Hampel Katalin által készített nemzeti öltözetben és emlékszem milyen büszkén, hazafias érzésekkel megtelve gyalogoltam az Örökmécses felé. Az Elnök feleségeként pedig már boldogan mutathattam a ruhatárammal, hogy milyen csodálatos a mi nemzeti viseletünk.

A Hampel szalon célja, hogy ruháikon a hagyományokhoz hűen jelenítsék meg az elmúlt korok díszítő elemeit oly módon, hogy az mindenki számára hordható legyen. A polgári viseletek sok kézimunkával újra élednek a modern kor követelményeinek megfelelő formában. Sujtás, zsinór, paszomány, lengyelke, pityke társulnak a nemes anyagokhoz. Dolgoztak már a Zichy, Károlyi, Jankovics, Festetics család leszármazottjainak, ugyanúgy, mint napjaink kiemelkedő művészeinek és Katalin nagy öröme egyre több büszke, magyar civilnek.

Húsz éve szervez divatbemutatókat a Kárpát-Hazában és külföldön egyaránt, így is szeretné népszerűsíteni a magyar viseleti kultúránkat. Különösen nagy örömmel megy Erdélybe. Az állandó modelleken kívül közéleti személyiségek mutatják be a ruhákat, mindig bevonva az adott településen élőket is. Szatmárnémetiben az ottani színház művészei vonultatták fel a népi és nemzeti viseletet. A bemutatókat mindig vastaps kíséri, akkora az igény, hogy a nemzeti kultúránkat közösségben is megélhessük.

2010-ben az ifjúsági olimpikonok az általa tervezett zsinóros egyenruhában, „gyönyörű kultúrkincsel” felruházva képviselték hazánkat Singapore-ban.

Jótekonysági estjeit mindig valami nemes ügy szolgálatába állítja. A legutóbbi gála bevételét a Regőczy Alapítvány covid árvái javára ajánlotta fel.

Ahogy Tüdős Klára a 30-as években, úgy Hampel Katalin jelen korunkban szolgálja a magyar örökséget.

Védd a magyart, vedd a magyart, viseld a magyart!